

...aaron niet alleen
...ds met een paar

...groter bedrag en
...an deze f 145.000
...t terrein niet be-
...tig behoort op

...totaal f 1.181.000.
...oor artisten etc.
...aten en verlangen
...edsel, deze zout-
...wij dan al zo ver-
...kken en dat nie-
...de helft van het
...reestelijk naar de
...brengen die gren-
...eld, waardoor we
...raan onze wereld

...eau van een half
...de uitgaven praat

...land zich bezint
...t het terrein van
...rtpakkettenactie
...c. en zelf de bij-
...overzee meer en
...t het meeleven,
...rkelijk is.

...kje het met onze
...zal zijn. Wij kun-
...ren over hebben,
...et besteden voor
...et onze principes
...res niet? Vraag
...omniddelijk op

...uitge-

...rk"
...LDER.

...bij den
...et Woord
...eker des
...eken en
...beweging
...om den
...hen zijn.

...at sterve.
...d om de
...baarheid.
...d. Bloed
...e dingen

...gen den
...ering en
...Tekst-

...nd door

...ties van
...es, pree-
...in toe te
...den op-

...de R.B.-
...5.—

...st"
...EEST.
...l-Ameri-
...Amerika

...n wijlen
...t slechts

...a blijven

...OES

Voor Godes Woort ghepreesen

"Wat Nederland van 1813 tot 1863 geworden is, dat zien we. Wat het, op dit spoor, worden zal, is, ook zonder ongemeene scherpzinnigheid, te voorzien. Wat, bij christelijken zin een ootmoedig en heilbegeerig Nederland zou kunnen worden, dat berekene hij, die de uitgestrektheid van Gods beloften aan Natiën die Hem dienen, berekenbaar acht. Gelukkig Nederland, en hier wensch ik ook het Huis van Oranje, nog als van ouds, in den geliefden naam van Nederland te omvatten, indien het behoefte gevoelt om weder te keeren tot den God, wiens duizendwerf verbeurde gunst misschien nog voor ons weggelegd is, indien het, door schuldbesef en aanbidding, zich het uitzigt opent, om, gespaard en gelouterd, een toonbeeld van Gods genade te zijn, tot in de verste nakomelingschap....."

GROEN VAN PRINSTERER.

(Slotzin Handboek der Geschiedenis van het Vaderland.)

BIJ DE TROONSWISSELING

B. HOLWERDA

Nationale feesten zijn, misschien, de meest dubieuze en daarom de moeilijkste van alle. Want ze plegen in hooge mate onwettelijk te zijn. Aan feestbetoon kleeft meestal reeds het bezwaar, dat het de feiten, die stof tot blijdschap geven, begraaft in getier en geroezemoes; alsmede het gevaar, dat het de feiten, die tot bezorgdheid manen, vergeten doet. Maar die gevaren ontvangen een hoog exponent, zoodra het feestprogramma in oranje kleuren wordt gedrukt vanwege het „nationale“ karakter.

En het staat te vreezen, dat de komende feestelijkheden in dat opzicht wel de kroon zullen spannen. Overal werden de voorbereidselen getroffen: slingers en bloemen, ontelbare lichtjes en vlaggen; alom groote kronen boven de straten; een festijn van licht en kleuren. Vroolijke marschen, vuurwerk, en een feesthoudende menigte; maar de feitelijke toestand van t r o o n en r i j k zal de meesten niet bezig houden. Om van de werkelijke situatie in de kerk maar te zwijgen.

Het laatste is thans ook allerminst in geding, vindt men. Het zijn toch de n a t i o n a l e feiten, die thans de aandacht spannen, tenminste diénen te spannen? En het nationale — dat is toch wat alle onderdanen des rijks verbindt, en niet wat hen geestelijk en kerkelijk scheidt? Het specifiek Christelijk en kerkelijk woord zou toch thans rectorisch zijn? Natuurlijk, de kerk mag binnen het groote raam ook haar bijdrage leveren in de herdenkingsdiensten en gebeden. Voor religieuze wijding en glans komen deze dagen zeker in aanmerking, mits die religie dan ook maar „nationaal“ — dat wil zeggen: algemeen-neutraal — wil zijn, en geen dienst van God naar den weg, dien men alom een secte noemt. De kerk zal ingeschakeld zijn, doch over de merkteekenen van de ware en valsche kerk zal men zich zeker bij deze diensten niet druk maken, noch over het gebod, dat ieder schuldig is zich bij de ware kerk te voegen. Daarvoor zijn andere tijden en plaatsen, als men ze tenminste nog hebben wil.

We zijn in deze week dus nationaal. En laat niemand nu de feeststemming verstoren met te vragen naar „nationaal en internationaal naar de Schriften“. Want zal heel de natie haar eenheid demonstreeren in een gemeenschappelijke vreugde, dan moet ge zeker ditmaal het „nationale“ niet te serieus nemen, maar genoegen nemen met de vage grootst-gemeene-dee-erideeën daaromtrent. Men is vandaag slechts in zover nationaal, als men bereid is het nationale..... te vergeeten! Want de meesten van hen, die komen

tot dit nationale feest, hebben hart en ziel overgegeven aan een internationaliteitsideologie: ze ijveren voor den wereldstaat, waarin alle nationale zelfstandigheid ondergaat. Straks dansen de menschen op het „nationale“ feest, en ze weten niet wat ze doen. Want ze applausseerden eerst voor de U.N.O.-leuzen, en wisten ook toen niet wat ze deden.

Er zullen wel zelden feesten zijn gearrangeerd, waarbij zoo sterk op het „nationaal“ karakter den nadruk werd gelegd, terwijl tegelijkertijd de harten zoozeer van het waarlijk nationale vervreemd bleken te zijn. En neem het den menschen eens kwalijk! Zelfs de Christelijke pers heeft in de laatste maanden het haar roeping geacht blijk te geven van haar ontroering over het afleggen van den Olympischen eed, en over het ontsteken van het Olympische vuur. En ook zij heeft meermalen haar lezers geleerd groote verwachtingen te hebben van dit sportevenement voor de internationale verbroedering. Dat het nonsens was, bewees diezelfde krant, want zij vulde haar andere kolommen met berichten over den „koude oorlog“ in Berlijn, en de warme gevechten in Palestina. De actuele feiten bleken geen verhinderende deze athletiek-wedstrijden dienstbaar te achten aan den wereldvrede; dat de sport hier de plaats innam van het kruis werd niet verstaan, evenmin als het gebod om alleen bij den HEERE te zweren de ontroering over dien eed bleek te verhinderen. Tegelijk kon men den nationalen trots voeden; het waren toch maar enkele Nederlanders, die gouden médailles behaalden. De Nederlandsche vlag ging enkele malen in den mast; en een blad, dat meermalen in verband met de Indië-politiek zijn seefwezen geuit had — onze vlag werd zoo internationaal naar beneden gehaald, — zag zelfs kans zijn abonné's hierover te troosten met de Nederlandsche prestaties op de Olympiade: de eer van onze vlag was weer gered. Als zelfs de Christelijke dagbladders zoo beurtelings nationale en internationale sentimenten voedt, is het niet te verwonderen dat het volk slaperig wordt. En als vlaggevertoon in een stadion reeds kan troosten over het kwaad der rijksontbinding, ja, dan zit de smart niet erg diep, geloof ik.

Als de klacht van één der Kamerleden, dat men bezig was het koninkrijk te vermoorden, gewettigd was, en als die moord inmiddels zijn beslag kreeg in de grondwetsherziening, dan mag het volk toch wel toezien, juist op nationale feestdagen als deze, waarbij de kroon van het koninkrijk van Moeder op Dochter overgaat. Wee het volk, dat zich dan over de positie van de kroon niet druk maakt. Want op hetzelfde

oogenblik is de algemeene illuminatie niets anders dan massale verduistering. Maar het staat te vreezen, dat de grondwetsherziening bij deze nationale feesten welnigen zwaar op de maag zal liggen, omdat ze zich over de feiten niet bekommeren, of zich daarover heel haastig en oppervlakkig troosten. En hun feest wordt een roes.

Want de feiten zijn inderdaad bijzonder: een Vorstin, die een halve eeuw mocht regeeren, en dat in een tijd van groote spanningen — tweemaal tijdens haar bewind een wereldoorlog! Die enkele jaren in ballingschap vertoefde, en toch terugkwam, en nu afstand doet ten behoeve van haar Dochter. De continuïteit van de dynastie bleef gehandhaafd. En dat zegt wat, juist in deze periode, waarin de meeste tronen werden afgebroken. Ieder kent voorts de zegeningen van Haar langdurig bewind, en de kwaliteiten van Haar regering: rechtvaardig, wijs en zacht. Daar is alle reden, om daarover feest te vieren. Als ons volk nu ook maar metterdaad dezen zegen verstond en te waardeeren wist! Als de menschen, die nu rondom den troon gaan dansen, dat maar deden, nadat ze getoond hadden in volen ernst waarachtig om dien troon geschaard te willen staan. Maar juist in deze dagen kan ik maar niet vergeten die zinnede uit het Kamerverslag betreffende de jongste grondwetsherziening: de positie van de Kroon der Unie is vaag! Wat is een volk, dat speelt v a n w e g e de overdracht van de kroon, nadat het eerst speelde met de positie van die kroon?

Niettemin: de roeping is er voor de kerk, om zoowel het jubileum der aftredende Koningin als de inhuldiging der nieuwe Vorstin te begeleiden met haar gebeden en dankzeggingen. Zulks naar het apostolisch woord, dat zulks goed is en aangenaam voor God, onzen Zaligmaker (1 Tim. 2). Dat zegt diezelfde Paulus, die eens stond in Athene, met het altaar „voor den onbekenden God“. De man met een wereldmissie, die zijn i n t e r n a t i o n a l e bijbel sprak: De God, die de wereld gemaakt heeft, en alles wat daarin is, heeft uit eenen bloede het gansche geslacht der menschen gemaakt, om op den geheelen aardbodem te wonen. Maar de man, die tegelijk Gods bestel eerde in het n a t i o n a l e leven: bescheiden hebbende de tijden te voren verordend, en de bepalingen van hun woning. Paulus verkondigde God, die door zijn schepingsdaad internationale verbanden had gelegd, en tevens nationale onderscheidingen had teweeggebracht, en die zoo voortschreed tot den dag der verlossing. Immers, Hij deed dit alles, opdat ze den Heere zou-